

Korzystna ocena bieżącej sytuacji przedsiębiorstw oraz oczekiwania dalszej jej stopniowej poprawy

■ W najnowszym raporcie NBP nt. kondycji sektora przedsiębiorstw, **większość ankietowanych firm wskazała na utrzymanie generalnie korzystnej sytuacji w II kw. br. w warunkach dalszego wzrostu sprzedaży. Dobrej koniunkturze sprzyja utrzymująca się niska bariera popytu.** W minionym kwartale odnotowano także obniżenie większości pozostałych barier rozwoju. Cały czas istotną barierą pozostają zmiany przepisów i prawa podatkowego, niemniej warto odnotować obniżenie także tej bariery. Nieco mniej dotkliwym niż zmienność prawa i przepisów, ale coraz bardziej nasilającym się problemem jest natomiast brak (przy obecnym poziomie wynagrodzeń) pracowników, zarówno wykwalifikowanych, jak i niewykwalifikowanych.

■ Lekki spadek oceny sytuacji odnotowano wśród eksporterów. Choć możemy mówić o procesie wyrównywania się ocen sytuacji wśród przedsiębiorstw eksporterów oraz firm produkujących głównie na rynek krajowy, w dalszym ciągu sytuacja eksporterów pozostaje wyraźnie lepsza. Ograniczenie tych różnic można wiązać z stabilizowaniem się, choć na wyższym poziomie, sytuacji gospodarczej na świecie, przy jednocześnie poprawiających się perspektywach popytu krajowego.

■ **W perspektywie kwartału oraz kolejnych 12 miesięcy przedsiębiorstwa oczekują dalszej poprawy sytuacji, czemu sprzyjają pozytywne perspektywy sprzedażowe, wskaźniki prognoz popytu, zamówień i produkcji.** Wg wyników badania NBP optymizm oczekiwań wzrósł w większości branż i klas, w tym dalszą wyraźną poprawę zaobserwowano w firmach budowlanych, które oczekują rozpoczęcia inwestycji finansowanych ze środków pomocowych UE. Dalsza poprawa otoczenia biznesowego i korzystne perspektywy sprzedaży wpływają na rosnące przeświadczenie przedsiębiorstw o utrwaleniu się dobrej koniunktury, co z kolei wpływa na dalsze obniżenie niepewności. Wzrost niepewności odnotowano jedynie w handlu, na co wpływa zapewne utrzymująca się niepewność co do rozwiązań w zakresie ograniczenia handlu w niedzielę.

■ **Pomimo notowanego już w I poł. br. solidnego wzrostu zatrudnienia, prognozy na III kw. wskazują na co najmniej utrzymanie bieżącego tempa jego wzrostu.** Wg wyników badania

BIURO ANALIZ
MAKROEKONOMICZNYCHbosbank.analazy@bosbank.plŁUKASZ TARNAWA
Główny Ekonomista

+48 696 405 159

lukasz.tarnawa@bosbank.plALEKSANDRA ŚWIĄTKOWSKA
Ekonomista

+48 515 111 698

janina.swiatkowska@bosbank.pl

bieżącego prognozy dot. zatrudnienia są już bliskie rekordowym wynikom z lat 2007-2008. Warto odnotować, że wzrost zatrudnienia planują nie tylko firmy oczekujące poprawy swojej sytuacji, ale także (co rzadsze) te oczekujące jej stabilizacji. **Pomimo wysokiego popytu na pracę firmy nie sugerują jednak solidnego wzrostu wynagrodzeń. Zapowiedzi przedsiębiorstw wskazują, że płace będą nadal rosnąć, ale prawdopodobnie tempo tego wzrostu będzie zbliżone do dynamiki z poprzednich kwartałów**, przy deklarowanych przez pracodawców stosunkowo niskich żądaniach płacowych pracowników. Cały czas autorzy badania wskazują na potencjalny wpływ migracji pracowników z Ukrainy, którzy mają niższe oczekiwania płacowe, jak również potencjalny efekt wzrostu dochodów z tytułu wypłaty świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”.

■ **Po stopniowej poprawie wyników inwestycji prywatnych w I poł. br. (w ujęciu rocznym póki co ograniczenie spadków inwestycji niż ich dynamiczny wzrost) badania NBP wskazują na dalszy stopniowy wzrost aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw.** Deklarowana przez firm dynamika inwestycji powinna w III kw. br. lekko przyspieszyć. Kolejny kwartał z rzędu wzrosły także prognozy wzrostu całorocznych wydatków na inwestycje, przy bardziej wyraźnych zmianach inwestycji w dłuższym horyzoncie. Póki co wciąż na relatywnie niskim poziomie kształtują się natomiast wskaźniki nowych inwestycji, przy bardzo powolnych wzrostach indeksu w skali kwartału. Wg NBP jakkolwiek przedsiębiorstwa w dalszym ciągu ostrożnie podchodzą do rozpoczynania nowych przedsięwzięć, to częściej niż w poprzednich latach decydują się na rozszerzanie skali już realizowanych inwestycji ponad zakładany plan. Wyniki badania NBP pozostają spójne z naszymi założeniami bardzo stopniowego odbicia inwestycji prywatnych w 2017 r., niemniej przy wyraźnej poprawie tych perspektyw dopiero w 2018 r. wraz z utrwalającym się ożywieniem gospodarczym, przyspieszeniem inwestycji publicznych i dalszym ograniczeniem obaw dot. zmian prawa oraz przepisów podatkowych.

■ **Po przyspieszeniu na początku 2017 r., w II kw. br. tendencje wzrostowe cen produktów wyhamowały. Obserwowane osłabienie prognoz cen powinno – zgodnie z wynikami badania – utrzymać się również w III kw. br.** Przedsiębiorstwa w dalszym ciągu planują zwiększanie cen produktów i usług własnych, niemniej przy mniejszym ich zasięgu oraz średniej. Tym prognozom sprzyjają zapewne ugruntowujące się oczekiwania firm na wyhamowanie wzrostu cen surowców i materiałów. Ponadto osłabiły się prognozy CPI dłużej perspektywie oraz zmniejszyła się niepewność firm

co do kierunku i siły przyszłej inflacji, co potwierdza sygnały stabilizowania się wskaźnika inflacji w kwartałach kolejnych, wobec dynamicznego jego wzrostu (z bardzo niskich poziomów) od II poł. 2016 r. do I kw. 2017 r.

- Płynność przedsiębiorstw, mimo niewielkiego pogorszenia, utrzymuje się na wysokim i bezpiecznym poziomie, zmniejsza się również zróżnicowanie wskaźników płynności wśród przedsiębiorstw. Obniża się płynność przedsiębiorstw, które dotychczas miały bardzo wysokie wskaźniki płynności, a bardzo powoli rośnie płynność firm, które charakteryzowały się niskimi wskaźnikami płynności.

- W pierwszych miesiącach 2017 r. tempo wzrostu zadłużenia kredytowego sektora przedsiębiorstw było bardzo niskie. Za czynnik, który mógł skutkować spadkiem tempa wzrostu kredytu można (wg NBP) uznać wciąż niską aktywność inwestycyjną przedsiębiorstw oraz zaostrzenie polityki kredytowej przez sektor bankowy.

- Wskaźnik prognoz popytu na kredyt na III kw. 2017 r. nie wskazują na zmianę tych perspektyw, przy jedynie kontynuacji stabilnego wzrostu zadłużenia kredytowego. Na plany zwiększenia zadłużenia wskazują jedynie firmy największe, przy lekkim spadku planowanego poziomu zadłużenia wśród firm średnich oraz stabilizacji na bardzo niskim poziomie planów zatrudnienia w przedsiębiorstwach najmniejszych. Utrzymują się wyraźne różnice w przewidywanym zapotrzebowaniu na kredyt między sektorami. Wysoki popyt na kredyt widoczny jest w budownictwie (choć odsetek firm planujących ubiegać się o kredyt w nadchodzącym kwartale lekko spadł, to pozostaje znacznie powyżej poziomu obserwowanego w innych sekcjach). Wzrost prognoz zadłużenia odnotowano z kolei w przetwórstwie przemysłowym. Niższe zapotrzebowanie na kredyt zgłosiły z kolei firmy produkujące dobra trwałego użytku oraz świadczące usługi dla biznesu.

WAŻNA INFORMACJA: Niniejszy materiał ma charakter prognozy, został opracowany wyłącznie w celu informacyjnym i nie może być traktowany jako doradztwo ani porada inwestycyjna. W szczególności nie może być traktowany jako oferta lub rekomendacja do zawierania jakichkolwiek transakcji. Nie jest to forma reklamy ani oferta sprzedaży jakiegokolwiek usługi oferowanej przez BOŚ Bank. Przedstawione w niniejszej publikacji opinie i prognozy są wyrazem niezależnej oceny autorów w momencie ich wydania i mogą ulec zmianie bez zapowiedzi. Informacje, w tym dane statystyczne, zawarte w materiale pochodzą z ogólnie dostępnych, wiarygodnych źródeł, jednak BOŚ Bank nie może zagwarantować ich dokładności i pełności. BOŚ Bank nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji podjętych na podstawie informacji zawartych w niniejszym materiale.

Niniejszy dokument stanowi własność BOŚ Bank. Materiał może być wykorzystywany do opracowań własnych pod warunkiem powołania się na źródło. Powielanie bądź publikowanie niniejszego raportu lub jego części bez pisemnej zgody BOŚ Bank jest zabronione.

Bank Ochrony Środowiska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie przy ul. Żelaznej 32, 00-832 Warszawa, zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS: 0000015525 NIP: 527-020-33-13; kapitał zakładowy: 628 732 450 zł wpłacony w całości.